

Základná umelecká škola - Művészeti Alapiskola, Letná 12, Komárno

SMERNICA BOZP

V Komárne, dňa 05.12.2022

Spracoval: Ladislav Mészáros - autorizovaný bezpečnostný technik

SMERNICA BOZP

ÚVODNÉ USTANOVENIA, ÚČEL

Smernica stanovuje základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a všeobecné zásady prevencie. Smernica stanovuje a bližšie konkretizuje práva a povinnosti vedúcich zamestnancov, Bezpečnostného technika/Autorizovaného bezpečnostného technika, zástupcov zamestnancov pre BOZP a zamestnancov podniku vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov a sčasti aj žiakov školy **Základná umelecká škola - Múvészeti Alapiskola**.

Vedúci zamestnanci sú povinní oboznámiť s touto smernicou všetkých svojich podriadených zamestnancov.

ROZSAH PLATNOSTI

Táto smernica je platná v rámci **Základnej umeleckej školy** a záväzná pre zamestnávateľa a všetkých jeho zamestnancov. Vzťahuje sa taktiež primerane aj na osoby, ktoré sa so súhlasom zamestnávateľa zdržiavajú v jej priestoroch a objektoch.

DEFINÍCIA POJMOV A SKRATIEK

Definície

Bezpečnosť práce - je stav pracoviska, ktorý poskytuje vysokú mieru istoty, že pri dodržiavaní pravidiel (bezpečnostných požiadaviek, technologických a pracovných postupov a pod.), platných pre príslušné pracovisko a pracovný proces a bez pôsobenia nepredvídateľných vonkajších vplyvov, bude vylúčená alebo znížená možnosť ohrozenia života a zdravia osôb, poškodenia alebo zničenia majetku školy.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci - je stav pracovných podmienok, ktoré vylučujú alebo minimalizujú pôsobenie nebezpečných a škodlivých činiteľov pracovného procesu a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.

Bezpečnosť technického zariadenia - je stav technického zariadenia a spôsob jeho používania, pri ktorom nie je ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnanca; bezpečnosť technického zariadenia je neoddeliteľnou súčasťou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Bezpečnostné zariadenia - technické alebo iné zariadenia (súčasť stroja alebo iného zariadenia), ktoré je určené na zaistenie alebo zvýšenie bezpečnosti pri práci.

Dodávateľ - osoba, alebo organizácia, ktorá zamestnávateľovi dodáva služby v súlade s dohodnutými podmienkami a okolnosťami.

Interné predpisy na zaistenie BOZP - sú aj pravidlá o BOZP vydané zamestnávateľom po dohode s príslušným orgánom inšpekcie práce, s príslušným orgánom na ochranu zdravia a so zástupcami zamestnancov.

Nebezpečenstvo - je stav alebo vlastnosť faktora pracovného procesu a pracovného prostredia, ktoré môžu poškodiť zdravie zamestnanca. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Nebezpečná látka - je látka, alebo zmes látok, ktoré na základe chemických, fyzikálnych alebo toxických vlastností jednotlivito alebo v kombinácii vytvárajú nebezpečenstvo.

Existujúcou látkou - látka uvedená v Európskom zozname existujúcich komerčných chemických látok. (Čl. 3 ods. 20 písm. a) nariadenia (ES) č. 1907/2006 v platnom znení)

Nebezpečná udalosť - je udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Ohrozenie - je situácia, v ktorej nemožno vylúčiť, že zdravie zamestnanca bude poškodené. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Ochranné zariadenia - technické alebo iné zariadenia na zabránenie vzniku úrazov, prevádzkových nehôd alebo porúch technických zariadení. (Vyhláška č. 59/1982 Zb.)

OOPP – osobný ochranný pracovný prostriedok - je každý prostriedok, ktorý zamestnanec pri práci nosí, drží alebo inak používa vrátane jeho doplnkov a príslušenstva, ak je určený na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnanca. (Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z.)

Organizačné opatrenia - spočívajú vo vhodnej úprave celého pracovného režimu a organizácie práce tak, aby sa vylúčilo alebo obmedzilo pôsobenie škodlivých alebo nepriaznivých vplyvov práce a pracovného prostredia. (vykonávanie analýzy rizík, resp. prehodnotenie existujúceho systému riadenia rizík, skvalitnenie preventívnej kontroly a údržby zariadení a objektov, uplatňovanie kvalifikačných požiadaviek, zvýšenie počtu pracovníkov v sledovanej činnosti, úprava režimu práce, zavedenie bezpečnostných prestávok, úprava materiálových tokov a premiestňovacích procesov, prehĺbenie kontroly dodržiavania bezpečnostných požiadaviek, kontrola konzumácie alkoholu a i.)

Osobitné skupiny zamestnancov - sú tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacie ženy, mladiství a zamestnanci so zdravotným postihnutím. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Pracovisko - priestor, v ktorom zamestnanec alebo skupina zamestnancov vykonáva prácu.

Pracovný úraz - je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. (Zákonník práce)

Právne a ostatné predpisy na zaistenie BOZP - sú predpisy na ochranu života a predpisy na ochranu zdravia, hygienické predpisy a protiepidemiologické predpisy, technické predpisy, technické normy, dopravné predpisy, predpisy o požiarnej ochrane a predpisy o manipulácii s horľavinami, výbušninami, zbraňami, rádioaktívnymi látkami, jedmi a inými látkami škodlivými zdraviu, ak upravujú otázky týkajúce sa ochrany života a zdravia. (Zákonník práce)

Prevencia - je systém opatrení plánovaných a vykonávaných vo všetkých oblastiach činnosti zamestnávateľa, ktoré sú zamerané na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, a určenie postupu v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnanca. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Posudzovanie rizík - systematické preverovanie toho, čo môže zamestnancom a osobám zdržiavajúcim sa so súhlasom podniku na jeho pracoviskách ublížiť, alebo pôsobiť nežiaducu udalosť a zváženie, či sú súčasné bezpečnostné opatrenia dostatočné.

Riziko - je pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví. (Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Traumatologický plán - postup v prípade vzniku poškodenia zdravia, vrátane poskytnutia prvej pomoci a evakuácie zranených osôb.

Technické opatrenia - spočívajú vo vhodnej úprave, udržiavaní objektov, pracovísk, strojov a zariadení v takom technickom stave, ktorý zaručuje ich bezpečnú prevádzku. Požadovaný stav sa dosahuje najmä pravidelnými odbornými prehliadkami a skúškami, pravidelnou údržbou, odstraňovaním nedostatkov, prispôbovaním strojov, zariadení a technológií novým poznatkom vedy, techniky apod. (rekonštrukcie zariadení, úprava technologického postupu, pravidelná technická diagnostika, nahrádzanie fyzicky namáhavých prác technickými prostriedkami, nahrádzanie škodlivých látok neškodnými, zvýšenie kvality prostriedkov osobnej ochrany a i.)

Vedúci zamestnanci - zamestnanci, ktorí riadia **Základnú umeleckú školu – Múvészeti Alapiskola**.

Výchovné opatrenia - spočívajú v realizácii cieľavedomého a trvalého systému ovplyvňovania vedomia zamestnancov s cieľom vytvárať ich schopnosť rozoznávať alebo uvedomovať si riziká a pracovať tak, aby neohrozovali život a zdravie svoje alebo iných osôb. (vstupné a opakované školenia, inštruktáž na pracovnom mieste, nácvik modelových situácií, preverovanie vedomostí, informácie o pracovných rizikách a ochrane pred nimi, zamestnanecké konzultácie a i.)

Zamestnávateľ -

Zamestnanci všetci zamestnanci, ktorí sú v zmluvnom pracovnom pomere

Skratky

BOZP	- bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
IP	- inšpektorát práce
MZ	- Ministerstvo zdravotníctva
OOPP	- osobné ochranné pracovné prostriedky
OPP	- ochrana pred požiarimi
PP	- pracovný poriadok
PÚ	- pracovný úraz
STN	- slovenská technická norma
SÚBP	- slovenský úrad bezpečnosti práce
ÚVZSR	- Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

VTZ	- vyhradené technické zariadenie
ZP	- zákonník práce
ZZ	- zástupca zamestnancov

ZODPOVEDNOSTI A PRÁVOMOCI

Postupy a zásady uvedené v tejto smernici sú záväzné pre všetkých zamestnancov **Základná umelecká škola - Múvészeti Alapiskola**, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na realizácii a zabezpečovaní činností popísaných v smernici.

Za spracovanie a aktualizáciu tejto smernice, ako aj jej realizáciu v praxi je zodpovedná **Alexander Barkóci - riaditeľ školy**

Všetci zamestnanci sú povinní preukázateľne oboznámiť sa s touto smernicou a dodržiavať jej ustanovenia. Táto smernica je záväzná pre každého zamestnanca dňom, kedy bol s ňou oboznámený.

Bezpečnostný technik s touto smernicou oboznamuje vedúcich zamestnancov a ostatných zamestnancov v intervale **jedenkrát za dva roky**.

Vedúci zamestnanci sú povinní umiestniť túto smernicu na takom mieste, aby bola zamestnancom verejne prístupná, po oboznámení sa s touto smernicou, bude táto uložená u riaditeľky školy spolu s ostatnou dokumentáciou.

Povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ je v rozsahu svojej pôsobnosti povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce. Zamestnávateľ je povinný zlepšovať úroveň ochrany práce vo všetkých činnostiach a prispôbovať úroveň ochrany práce meniacim sa skutočnostiam.

(§ 147 ods. 1 Zákonníka práce)

Preventívnymi a ochrannými službami sú bezpečnostnotechnická služba (§ 22 zákona č. 124/2006 Z. z.) a pracovná zdravotná služba (§ 30a a 30d zákona č. 355/2007 Z. z.)

(§ 21 ods. 2 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva bezpečnostný technik a autorizovaný bezpečnostný technik a podľa potreby aj iný odborník na prevenciu a ochranu v špecifickej oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(§ 22 ods. 2 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný :

- vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,
- zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,
- zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
- zabezpečovať, aby chemické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- odstraňovať nebezpečenstvo a ohrozenie, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie,
- určovať bezpečné pracovné postupy,
- určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,

- písomne vypracovať, pravidelne vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; to sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 11 zamestnancov, a na zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v prílohe č. 1, zákona č. 124/2006 Z. z.,
- vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk :
 - zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
 - spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
 - zakázaných mladistvým zamestnancom,
- viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci, päť rokov odo dňa, keď bol v nich vykonaný posledný záznam, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u :
 - zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
 - zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
 - osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie,
- poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

(§ 6 ods. 1 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný :

- vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,
- bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,
- udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.

(§ 6 ods. 2 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný bezplatne :

- poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu,
- zabezpečovať zamestnancom pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny; zabezpečovanie pitného režimu je zamestnávateľ povinný upraviť vnútorným predpisom.

(§ 6 ods. 3 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c) zákona č. 124/2006 Z. z.. Zamestnávateľ môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(§ 6 ods. 4 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách.

(§ 6 ods. 5 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.

(§ 6 ods. 7 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(§ 6 ods. 10 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Náklady spojené so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný znášať zamestnávateľ; tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca.

(§ 6 ods. 11 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca :

- s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,
- s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,

(§ 7 ods. 1 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk

- zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
- spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
- zakázaných mladistvým zamestnancom.

(§ 7 ods. 2 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o :

- nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,
- preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,
- opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,
- preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce alebo orgánmi dozoru,
- pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.

(§ 7 ods. 8 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať :

- stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu tohto stavu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
- či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,
- riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.

Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou.

(9 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Povinnosti vedúcich zamestnancov

Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinné zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.

(§ 6 ods. 8 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Vedúci zamestnanci sú zodpovední za :

- vytváranie priaznivých pracovných podmienok pre nimi riadených zamestnancov a zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rozsahu svojej pôsobnosti,
- riadenie a kontrolovanie dodržiavania bezpečnostných predpisov pri práci nimi riadených zamestnancov, kontrolovanie požívania alkoholických nápojov a kontrolovanie pracoviska, strojov a zariadení z hľadiska splňania požiadaviek BOZP,
- zabezpečenie odstránenia zistených nedostatkov ako aj porúch a príčin porúch technických zariadení,
- zabezpečenie účasti novoprijatých zamestnancov na vstupnom školení BOZP a OPP a na vstupnej inštrukcii na pracovnom mieste ako aj uvoľnenie zamestnancov na periodické, odborné školenia a skúšky a lekárske prehliadky v ich pracovnom čase,
- oboznámenie nimi riadených zamestnancov s ich úlohami, povinnosťami a právami,
- pridelovanie práce zamestnancom, ktorá je dohodnutá v pracovnej zmluve, vydanie písomného opisu pracovných činností (náplň práce), ktoré patria do okruhu práce dohodnutej v ich pracovnej zmluve,
- dodržiavanie pravidiel slušnosti a občianskeho spolužitia na pracovisku s cieľom vytvárať priaznivú pracovnú atmosféru, motivujúcu podriadených zamestnancov kvalitne plniť pracovné úlohy,
- realizáciu politiky BOZP,
- kontrolovanie dodržiavania predpisov BOZP dodávateľmi prác, ktorí vykonávajú činnosť na ich pracoviskách,
- zabezpečenie, aby nedochádzalo k porušovaniu pracovnej disciplíny a k neplneniu pracovných povinností,
- dodržiavanie zákazu prác a pracovísk pre ženy a mladistvé osoby,
- zabezpečenie vypracovania a vedenia dokumentácie strojov a zariadení, pokiaľ je predpísaná (prevádzkové denníky a pod.),
- bezpečnú a spoľahlivú prevádzku používaných strojov a zariadení a za zabezpečenie realizácie ich predpísaných odborných prehliadok a skúšok,
- používanie v prevádzke len takých pracovných nástrojov, náradia a pracovných pomôcok, ktoré zodpovedajú požiadavkám BOZP,
- vybavenie zamestnancov pracovnými nástrojmi, náradím, a pracovnými pomôckami, ktoré potrebujú k vykonávaniu svojej pracovnej činnosti a ochrane zdravia a oboznámenie zamestnancov s ich bezpečným používaním,
- nedovolenie vykonávať práce zamestnancovi, ktorý pre príslušnú prácu nemá potrebnú kvalifikáciu, odbornú a zdravotnú spôsobilosť,
- oboznámenie zamestnancov s možnými rizikami vyplývajúcimi z povahy práce, ktorú budú vykonávať a informovanie zamestnancov s ochrannými opatreniami pred ich pôsobením,
- vydávanie vhodných osobných ochranných pracovných prostriedkov ako aj potrebných hygienických, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, prípadne ochranných nápojov,
- vybavenie zamestnancov OOPP, ktoré zodpovedajú vyhladaným a vyhodnoteným rizikám a za kontrolu, že sú tieto poskytnuté OOPP zamestnancami riadne používané,

- vybavenie pracovísk bezpečnostnými značkami, pokynmi a signalizáciou,
- zaistenie bezpečnostných a hygienických podmienok pre prácu neohrozujúcu život a zdravie zamestnancov.

Základné povinnosti zamestnancov

Zamestnanec je povinný :

- dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
- spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce alebo orgánom dozoru,
- vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s :
 - návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
 - poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
- náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyradňovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
- používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,
- dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie,
- zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalosti,
- podrobiť sa lekárskeym preventívnym prehliadkam, vo vzťahu k práci,
- oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi alebo autorizovanému bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,
- nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenastupovať pod ich vplyvom do práce,
- podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,
- dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,

(§ 12 ods. 2 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

Autorizovaný bezpečnostný technik

Autorizovaný bezpečnostný technik je odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý zamestnávateľovi napomáha pri realizácii opatrení v oblasti BOZP, technických zariadení a ustanovených pracovných podmienok, vrátane zisťovania a odstraňovania nedostatkov v týchto oblastiach. Vykonáva výchovnú, poradenskú a kontrolnú činnosť. Zriadením funkcie Bezpečnostného technika/Autorizovaného bezpečnostného technika nie je dotknutá zodpovednosť zamestnávateľa za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik s príslušnými útvarmi zamestnávateľa koordinuje

- vypracovanie systému a programov výchovy a vzdelávania zamestnancov i ostatných osôb v oblasti BOZP,
- vypracovanie systému poskytovania a používania osobných ochranných pracovných prostriedkov,

- vypracovanie pravidiel a pokynov na zaistenie BOZP,
- vypracovanie harmonogramu prehliadok a skúšok technických zariadení,
- vypracovanie záznamov a správ o PÚ, iných ako PÚ, nebezpečných udalostiach,
- vypracovanie zoznamu zakázaných prác pre ženy a mladistvých.

Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik s príslušnými útvarmi zamestnávateľa spolupracuje pri

- vypracúvaní koncepcie politiky BOZP,
- oboznamovaní a overovaní znalostí z predpisov BOZP,
- vykonávaní previerok a vyhodnocovaní stavu, úrovne riadenia starostlivosti o BOZP,
- vedení dokumentácie BOZP.

Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik kontroluje

- stav pracovísk (objekty, komunikácie, stroje, zariadenia, náradia, nástroje, materiály, pracovné pomôcky, pracovné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizáciu práce),
- dodržiavanie ustanovení vzťahujúcich sa na bezpečnosť práce, technických zariadení a ustanovených pracovných podmienok, platných bezpečnostných a hygienických predpisov, príkazov a pokynov,
- dodržiavanie zákazu prác ženám a mladistvým,
- používanie ochranných zariadení, OOPP a starostlivosť o ne,
- vykonávanie vstupných a periodických lekárskeho prehliadok,
- dodržiavanie podmienok odbornej spôsobilosti,
- funkciu ochranných prostriedkov.

Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik vykonáva

- oboznamovanie zamestnancov,
- odbornú poradenskú činnosť pre zamestnávateľa v oblasti BOZP.

Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik predkladá zamestnávateľovi

- informácie o stave a vývoji BOZP na pracoviskách
- návrhy na riešenie stavu BOZP.

Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik spolupracuje

- s komisiou BOZP, so zástupcami zamestnancov pre BOZP, s pracovnou zdravotnou službou
- so štátnym odborným dozorom nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva.

Ďalšie povinnosti a právomoci Bezpečnostného technika/Autorizovaného bezpečnostného technika

- upozorní príslušného vedúceho zamestnanca na zistené nedostatky, ktoré treba odstrániť ihneď, ak to nie je možné, upozorní na ne jeho bezprostredného vedúceho,
- ak niektoré nedostatky vyžadujú vyššiu odbornosť, vyžiada si na posúdenie príslušných odborníkov,
- vykonáva kontroly dodržiavania predpisov BOZP a dychovú skúšku na zistenie požitia alkoholu, omamných a psychotropných látok v pracovnej i mimopracovnej dobe u všetkých zamestnancov a osôb zdržiavajúcich sa v priestoroch školy,
- nariadi príslušným vedúcim zamestnancom okamžité zastavenie prác, alebo činnosti technických zariadení, strojov a zariadení, ak bezprostredne ohrozujú život alebo zdravie zamestnancov a osôb,
- ohlasuje príslušným orgánom vznik registrovaných pracovných úrazov, vznik závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania, ohrozenia chorobou z povolania.

Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť

Zamestnávateľ je povinný vymenovať jedného zamestnanca alebo viacerých zamestnancov za zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, a to na základe návrhu príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo voľby zamestnancov, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborový orgán alebo

zamestnanecká rada. Zamestnanca možno navrhnúť alebo zvoliť za zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť len s jeho písomným súhlasom.

Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť je oprávnený :

- vykonávať kontroly pracovísk a overovať plnenie opatrení z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- spolupracovať so zamestnávateľom a predkladať návrhy na opatrenia na zvýšenie úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- požadovať od zamestnávateľa odstránenie zistených nedostatkov; ak zamestnávateľ neodstráni nedostatky, na ktoré bol upozornený, je oprávnený dávať podnety príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,
- zúčastňovať sa na rokovaníach organizovaných zamestnávateľom týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vyšetřovania príčin vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17 zákona č. 124/2006 Z. z., merania a hodnotenia faktorov pracovného prostredia, zúčastňovať sa na kontrolách vykonávaných príslušným inšpektorátom práce alebo príslušným orgánom dozoru a od zamestnávateľa požadovať informácie o výsledkoch a záveroch týchto kontrol a plnení uložených opatrení, meraní a hodnotení,
- predkladať pripomienky a návrhy príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru pri výkone inšpekcie práce alebo dozoru u zamestnávateľa.

Zamestnávateľ je povinný zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zabezpečiť na plnenie úloh vzdelávanie, poskytnúť v primeranom rozsahu pracovné voľno s náhradou mzdy a vytvoriť nevyhnutné podmienky na výkon ich funkcie.

Zamestnávateľ je povinný sprístupniť na svojich pracoviskách na obvyklom a voľne prístupnom mieste zoznam zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť spolu s uvedením pracoviska, na ktorom pracujú.

(§ 19 Zákona č. 124/2006 Z. z.)

KONCEPCIA POLITIKY BOZP

Zákon č. 124/2006 Z. z. deklaruje v § 6 ods. 1 písm. k) povinnosť zamestnávateľa písomne vypracovať, pravidelne vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; to sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 11 zamestnancov, a na zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v prílohe č. 1 zákona č. 124/2006 Z. z..

POSUDZOVANIE RIZÍK

Cieľom posudzovania rizík je identifikovať nebezpečenstvá a ohrozenia, vyhodnotiť závažnosť rizík, navrhnúť opatrenia na elimináciu rizík a stanoviť postupy pre využitie výsledkov posudzovania rizík.

Posudzovaným systémom sú stroje, zariadenia, technológie, pracovný priestor, pracovné činnosti, používaný materiál používané v jednotlivých prevádzkach školy.

Informácie o ohrozeniach sa získajú z týchto údajov :

- technická a prevádzková dokumentácia strojov a technológií,
- organizačné a technické predpisy podniku, písomné pokyny, návody a pracovné postupy
- údaje o úrazovosti, chorobnosti, nežiaducich udalostiach, poruchách,
- záznamy z interných a externých kontrol
- konzultácie s odbornými pracovníkmi a so zamestnancami
- legislatívne predpisy, normy, vrátane európskych, technická a vedecká literatúra, návody
- prehliadky pracovísk, objektov

Hodnotenie rizík predstavuje určenie pravdepodobnosti vzniku nežiaducej udalosti, závažnosti dôsledku možného poškodenia zdravia a určenie akceptovateľnosti rizika.

Na vyhodnotenie rizika je použitá**bodová**..... metóda.

Bodová metóda - semikvantitatívny postup hodnotenia rizika. V stupniciach pravdepodobnosti a dôsledkov sú priradené číselné bodové hodnoty vyhodnoteného maticou.

Hodnotenie rizík je prílohou dokumentácie BOZP školy.

Návrh bezpečnostných opatrení

Na základe vyhodnotenia analýzy rizík stanoví Bezpečnostný technik/Autorizovaný bezpečnostný technik v spolupráci s vedúcimi zamestnancami a zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť vhodné opatrenia na zníženie, alebo odstránenie rizika.

Pri navrhovaní bezpečnostných opatrení sa uprednostňuje kolektívna ochrana pred individuálnou ochranou.

POSKYTOVANIE OSOBNÝCH OCHRANNÝCH PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV

Poskytovaním OOPP zamestnancom chce zamestnávateľ predchádzať pracovným úrazom, ochoreniam, poruchám zdravia podmienených prácou a obmedzovať pôsobenie zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia na zamestnancov.

Zoznam pridelených OOPP je súčasťou dokumentácie BOZP.

PRACOVNÉ ÚRAZY

Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

(§ 195 ods. 1 Zákonníka práce)

Plnenie pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty.

V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh sú úkony potrebné na výkon práce a úkony počas práce zvyčajné alebo potrebné pred začiatkom práce alebo po jej skončení. Takými úkonmi nie je cesta do zamestnania a späť, stravovanie, ošetrovanie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení, ani cesta tam a späť. Vyšetrenie v zdravotníckom zariadení vykonávané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrovanie pri prvej pomoci a cesta tam a späť sú úkony v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh.

Ako pracovný úraz sa posudzuje aj úraz, ktorý zamestnanec utrpel pre plnenie pracovných úloh.

(§ 220 Zákonníka práce)

Cesta do zamestnania a späť je cesta z bydliska (ubytovania) zamestnanca do miesta vstupu do objektu zamestnávateľa alebo na iné miesto určené na plnenie pracovných úloh a späť.

Cesta z obce bydliska zamestnanca na pracovisko alebo do miesta ubytovania v inej obci, ktorá je cieľom pracovnej cesty, ak nie je súčasne obcou jeho pravidelného pracoviska, a späť sa posudzuje ako potrebný úkon pred začiatkom práce alebo po jej skončení.

(§ 221 Zákonníka práce)

Základné podmienky, postupy a povinnosti zamestnancov pri vzniku pracovných úrazov, iných úrazov ako pracovných úrazov a vzniku nebezpečných udalostí stanovuje smernica na určenie postupov pri vzniku úrazu a nebezpečnej udalosti, vytvorená v súlade s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov.

TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

Následky úrazov sú v mnohých prípadoch závislé od poskytnutia rýchlej a účinnej pomoci postihnutým. To si vyžaduje, aby si všetci zamestnanci osvojili nielen bezpečnostné predpisy, ale aj zásady, postup a spôsob poskytovania prvej pomoci.

Postupy v prípade vzniku poškodenia zdravia, vrátane poskytnutia prvej pomoci a evakuácie zranených osôb sú obsiahnuté v traumatologickom pláne.

Traumatologický plán :

- formuluje zásady starostlivosti o zranených,
- vymedzuje prípravné opatrenia zabezpečenia starostlivosti o zranených a zodpovednosť vedúcich pracovníkov,
- určuje organizačné zásady pre postupy záchranných akcií, ktorých cieľom je dosiahnuť koordinovanú spoluprácu všetkých zložiek, ktoré sa na starostlivosti o zranených podieľajú.

Traumatologický plán školy tvorí prílohu k tejto smernici.

POŽÍVANIE ALKOHOLICKÝCH NÁPOJOV, OMAMNÝCH LÁTKO ALEBO PSYCHOTROPNÝCH LÁTKO

Zamestnávateľ je v zmysle § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 124/2006 Z. z. povinný zabezpečiť kontrolu či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok.

Postup pri vykonávaní kontrol požitia alkoholických nápojov a iných omamných látok a určenia okruhu zamestnancov, ktorí sú oprávnení a povinní realizovať kontrolu stanovuje smernica na kontrolu požívania alkoholických nápojov a iných omamných látok.

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE V OBLASTI BOZP

Cieľom výchovy a vzdelávania v oblasti BOZP je zabezpečiť získanie potrebného súboru informácií, resp. vedomostí pre bezpečný výkon pracovných činností, ale aj vedomostí o zásadách bezpečného správania a konania zamestnancov pri práci.

POSUDZOVANIE ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI NA PRÁCU

Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu sa vykonáva na základe hodnotenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a výsledkov lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci u :

- **zamestnanca,**
 - pri opakovanom výskyte choroby z povolania u rovnakej profesie na tom istom pracovisku,
 - ktorého zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis,
 - ktorý vykonáva prácu zaradenú do druhej kategórie, tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, ak túto prácu nevykonával viac ako šesť mesiacov zo zdravotných dôvodov,
- **inej fyzickej osoby, ktorá sa uchádza o zamestnanie**
 - ak jej zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis,

Povinnosť zamestnanca podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu upravuje osobitný predpis.

(§ 30e ods. 1 a 2 Zákona č. 355/2007 Z. z.)

Pracovná zdravotná služba poskytuje zamestnávateľovi odborné a poradenské služby v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci výkonom zdravotného dohľadu, ktorý tvorí dohľad nad pracovnými podmienkami a posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci (§ 30a ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z.).

OCHRANA NEFAJČIAROV

Snahou školy je chrániť zdravie a posilniť prevenciu pri ochrane zdravia pri práci zamestnancov a za tým účelom takisto utvárať zabezpečenie ochrany nefajčiarov pred škodlivým vplyvom tabakového dymu.

Z tohto dôvodu vedenie školy v súlade so zákonom NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má vydaný pokyn na určenie podmienok súvisiacich s fajčením v priestoroch školy - **v tomto pokyne je vydaný zákaz fajčenia v celom objekte školy.**

RUČNÁ MANIPULÁCIA S BREMENAMI

Ručná manipulácia s bremenami je akékoľvek premiestňovanie alebo nesenie bremena vrátane ľudí a zvierat jedným zamestnancom alebo viacerými zamestnancami, jeho zdvíhanie, podopieranie, ukladanie, tlačenie, ťahanie alebo iné pohybovanie, ktoré z dôvodu vlastností bremena alebo nepriaznivých ergonomických faktorov predstavujú riziko poškodenia zdravia, najmä chrbtice zamestnancov.

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť organizačnými opatreniami alebo používaním primeraných prostriedkov, najmä mechanických zariadení, vylúčiť ručnú manipuláciu zamestnancov s bremenami.

Zamestnávateľ zohľadní smerné hmotnostné hodnoty dvíhaných a prenášaných bremien a organizačne zabezpečí dodržiavanie limitov a ustanovení príslušných predpisov.

Smerné hmotnostné hodnoty zdvíhaných a prenášaných bremien sú uvedené v Prílohe tejto smernice.

(Nariadenie vlády č. 281/2006 Z. z.)

OSOBITNÉ SKUPINY ZAMESTNANCOV

Povinnosťou zamestnávateľa je dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie (§ 6 ods. 1 písm. r)).

Osobitné skupiny zamestnancov sú tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacie ženy, mladiství a zamestnanci so zdravotným postihnutím (§ 3 písm. c)).

(Zákon č. 124/2006 Z. z.)

Pracovné podmienky žien, tehotných žien, matiek do konca deviateho mesiaca po pôrode

Zamestnávateľ je povinný pri všetkých prácach a na pracoviskách, spojených so špecifickým rizikom vystavenia tehotnej ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacej ženy pôsobeniu škodlivých faktorov, vplyvov, procesov alebo pracovných podmienok, posúdiť charakter, stupeň a trvanie takého vystavenia. Zamestnávateľ vyhodnotí všetky riziká pre ich bezpečnosť a zdravie a na základe odborného posúdenia zdravotnej spôsobilosti z hľadiska možných účinkov na tehotenstvo alebo dojčenie takej ženy príslušným lekárom rozhodne o prijatí potrebných opatrení.

Tehotnú ženu, matku do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacu ženu nemožno za žiadnych okolností nútiť, aby vykonávala práce, pri ktorých sa zistilo možné ohrozenie jej bezpečnosti a zdravia a možné účinky na jej tehotenstvo alebo dojčenie.

(Nariadenie vlády č. 272/2004 Z. z.)

Zakázané práce ženám - všeobecne

Tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacie ženy nesmú byť zamestnávané prácami, ktoré sú pre ne fyzicky neprimerané alebo škodia ich organizmu.

(§ 161 ods. 1 Zákonníka práce)

Zakázané práce tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode

Ak tehotná žena vykonáva prácu, ktorá je tehotným ženám zakázaná alebo ktorá podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo, je zamestnávateľ povinný vykonať dočasnú úpravu pracovných podmienok.

Ak dosahuje žena pri práci, na ktorú bola preradená bez svojho zavinenia, nižší zárobok ako pri doterajšej práci, poskytuje sa jej na vyrovnanie tohto rozdielu vyrovnávací príspevok v tehotenstve a v materstve podľa osobitného predpisu.

Ak nemožno tehotnú ženu preradiť na pracovné miesto s dennou prácou alebo na inú vhodnú prácu, zamestnávateľ je povinný poskytnúť jej pracovné voľno s náhradou mzdy.

Tieto ustanovenia platia rovnako o matke do konca deviateho mesiaca po pôrode a o dojčiacej žene.

(§ 162 Zákonníka práce)

Zoznam zakázaných prác tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám a zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiacie ženy je uvedený v Prílohe k smernici na určenie zakázaných prác a pracovísk ženám a mladistvým zamestnancom.

Pracovný čas tehotných žien, žien a mužov starajúcich sa o deti a zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou

Zamestnávateľ je povinný prihliadať pri zaraďovaní zamestnancov do pracovných zmien aj na potreby tehotných žien a žien a mužov starajúcich sa o deti.

Ak požiada tehotná žena a žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 15 rokov o kratší pracovný čas alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, zamestnávateľ je povinný ich žiadosti vyhovieť, ak tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody.

Tehotná žena, žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako tri roky, osamelá žena alebo osamelý muž, ktorí sa trvale starajú o dieťa mladšie ako 15 rokov, sa môžu zamestnávať prácou nadčas len s ich súhlasom. Pracovná pohotovosť sa s nimi môže len dohodnúť.

(§ 164 Zákonníka práce)

SÚVISIACE DOKUMENTY A ZÁZNAMY

Jedná sa o dokumenty a záznamy, ktoré vznikajú pri zabezpečovaní činností popísaných v tejto smernici.

Dokumenty

Jedná sa o dokumenty, na ktoré sú odkazy v tejto smernici a ktoré majú priamu súvislosť so zabezpečením jednotlivých činností v smernici popísaných.

- Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami
- Nariadenie vlády SR č. 272/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní týchto žien
- Nariadenie vlády SR č. 286/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní mladistvých zamestnancov
- Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
- Vyhláška č. 147/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností
- Vyhláška č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia
- Smernica na poskytovanie OOPP
- Smernica na kontrolu požívania alkoholických nápojov a iných omamných látok
- Smernica na určenie postupov pri vzniku úrazu a nebezpečnej udalosti
- Smernica na určenie podmienok organizácie výchovy zamestnancov v oblasti BOZP

- Pokyn na určenie podmienok súvisiacich s fajčením v priestoroch školy

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov, ktorí sú so zamestnávateľom v pracovnoprávnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu a primerane aj pre osoby, ktoré sa so súhlasom zamestnávateľa zdržiavajú v jej priestoroch a objektoch.

Na osoby, ktoré sú pre zamestnávateľa činné na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, sa vzťahuje táto smernica v súlade s § 18 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v rozsahu vyplývajúcom z týchto dohôd.

Platnosť tohto predpisu je**do odvolania**.....

Dátum účinnosti predpisu**05.12.2022**.....

Všetky zmeny v tejto smernici musia byť uskutočňované riadne a zakaždým, keď dôjde k organizačnej zmene, ktorá má vplyv na obsah tejto smernice. Všetky zmeny v tejto smernici je oprávnený vykonávať autorizovaný bezpečnostný technik **Ladislav Mészáros**.

Za ošetrovanie existujúcich výtlačkov dokumentu - udržiavanie v čitateľnej podobe, uloženie na dostupnom mieste, ochrana proti strate, zničeniu alebo zneužitiu - zodpovedajú užívatelia danej smernice.